

RYWKA LUSTIG

ur. 1932; Biała Podlaska

Miejsce i czas wydarzeń	ZSRR, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów, deportacja, głód, śmierć matki

Śmierć matki w ZSRR

Potem jeden Rosjanin powiedział: „Pojeżdż z powrotem ze mną tam, gdzie byłeś, ja ci dam pracę. Będziesz miał pracę, będziesz miał chleb.” On nas zaprosił wieczorem na kolację – on tam był stały obywatel – i dał nam jeść. Mama była taka wygłodzona, że zjadła za dużo. Jak myśmy wyszli od niego – to już było w nocy, o ósmej, było ciemno i śnieg – ona dostała straszne bóle i nie mogła chodzić. Kręciła się w śniegu i krzyczała, że boli i boli. Ojciec zapukał do jakiegoś domu i powiedział, żeby ją wziąć do szpitala. A on powiedział „Bądź cicho, dzieci już śpią, wy rozmawiacie, oni się obudzą. I nie mam czym. Koń już stoi tam w jego miejscu i ja nie mogę Panu pom[óc].” On poszedł do innych ludzi, też nie ma czym. Trzeba pięć kilometrów iść do szpitala. Potem – to już było nad ranem – tatuś znowu zapukał do tego pana, powiedział: „Ona umiera, [trzeba] pomóc jej.” To on powiedział: „Niech umiera, będzie inna.” Ale jednak ojciec rozmawiał do jego serca i on wziął ten wóz z koniem i zawiózł nas do szpitala, ale już nic nie pomogło. I matka umarła. A brat... ręce mu zmarzły i on został w szpitalu.

Data i miejsce nagrania	2017-11-28, Ramat Gan
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"